

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU			
Vysoká škola: Technická univerzita v Košiciach			
Fakulta: Ekonomická fakulta			
Pracovisko: Katedra ekonómie			
Kód predmetu: 2405433	Názov predmetu: Dejiny peňazí		
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:			
Forma výučby: Prednáška, Projektová práca			
Odporúčany rozsah výučby (v hodinách):			
Denná forma štúdia (hodiny za týždeň): 2			
Externá forma štúdia (hodiny za semester): 12,12			
Metóda štúdia:			
Počet kreditov: 3			
Odporúčany semester štúdia: ZS			
Odporúčany semester	Študijný program	Stupeň štúdia	Metóda štúdia
3.rok ZS	Financie, bankovníctvo a investovanie (FBI_Bc_D_sk)	1.	Prezenčná
	Ekonomika a manažment verejnej správy (EaMVS_Bc_D_sk)	1.	Prezenčná
	Financie, bankovníctvo a investovanie (FBI_Bc_E_sk)	1.	Prezenčná
Stupeň štúdia: 1.			
Podmieňujúce predmety:			
Podmienky na absolvovanie predmetu:			
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Klasifikovaný zápočet			
Prieběžné hodnotenie (PH):			
Záverečné hodnotenie (ZH): Študent prospeje v ZH a úspešne vykoná skúšku, keď splní podmienku získať min. 51% z 100%.			
Predmet má dve zložky hodnotenia:			
1. kritická esej (do 30. novembra)	20 %		
2. záverečný test (koniec 11. týždňa)	80 %		
Pre úspešné absolvovanie predmetu a získanie 3 kreditov musí študent dosiahnuť z obidvoch bodovaných povinností minimálne 51 percent. Pokiaľ študent nezíska potrebný počet percent, opravný záverečný test absolvuje v skúškovom období do konca druhého týždňa.			
Celkové hodnotenie: CH je suma hodnotení získaných študentom za hodnotené obdobie. Celkový výsledok sa stanoví v súlade s vnútornými predpismi TUKE. (študijný poriadok, vnútorný predpis zásady doktorandského štúdia)			
Výsledky vzdelávania:			
Cieľom predmetu je, na základe nadobudnutia systematických poznatkov o dlhodobých procesoch spojených s vývojom jedného z fenoménov tovarového hospodárstva - peňazí, s rozvojom ich funkcií a zmenou ich foriem, naučiť študentov objasniť teoretickú bázu predmetu a jej konfrontáciu s empirickými poznatkami pochopiť a objasniť základné kauzálne súvislosti, previazanosti a implikácie formovania najdôležitejších peňažných a finančných kategórií a inštitúcií (mena, úver, cenné papiere, banka, burza, štátny rozpočet, štátny dlh a pod.).			
Po absolvovaní predmetu by mal študent mať:			
- vedomosti z nasledujúcich oblastí - študenti si osvoja teoretickú bázu peňažných a finančných kategórií, finančných nástrojov a inštitúcií v ich historickej retrospektíve. Na základe kritického diskusie kľúčových míľnikov v peňažnom a finančnom vývoji nadobudnú študenti poznatky o príčinách a dôsledkoch podstatných udalostí, ktoré zásadným spôsobom poznačili ekonomický a finančný vývoj v jednotlivých historických obdobiach vývoja spoločnosti a tým prispeli k formovaniu fundamentálnych základov súčasných pilierov peňažnej a finančnej ekonomie.			
- zručnosti - študenti si zlepšia zručnosti súvisiace s prácou s analytickými materiálmi, dokážu aplikovať nadobudnuté poznatky pri analýze príčin, dôsledkov a základných súvislostí javov, udalostí a problémov v ekonomickom a finančnom vývoji.			
- kompetentnosti - študenti si, v rámci historického sumáru peňažného a finančného vývoja spoločnosti založeného na induktívno-deduktívnom prístupe, prehĺbia schopnosť kriticky myslieť, analyticky a synteticky uvažovať, pragmaticky argumentovať. Dokážu pochopiť a objasniť kauzálne súvislosti peňažných a finančných problémov a formulovať odporúčania na ich zmierňovanie / riešenie.			
Vzdelávacie metódy:			
V rámci výučbových metód sú využívané: nastolovanie problému ako motivačná metóda, kritický výklad, precvičovanie poznatkovej bázy na prípadových štúdiách, diskusia na seminároch v rámci expozičných a fixačných metód. V rámci seminárov je vytváraný priestor pre kolaboratívne učenie.			
Stručná osnova predmetu:			
1. P: Podstata a pôvod peňazí a barterovej výmeny význam peňazí, barterová výmena, primitívne formy peňazí, ekonomický pôvod a funkcie peňazí Formovanie prvých podôb mincí predchodcovia mincí, prvé metalické peniaze, peniaze a bankovníctvo v Mezopotámii, Egypte, Číne a Grécku			
2. P: Peniaze v starovekom Grécku a Ríme grécke mince, súkromní bankári v Grécku, peňažný štandard v Atike, bankovníctvo v Delose, peniaze v Macedónsku a Rímskej ríši			
3. P: Vývoj stredovekých peňazí na európskom kontinente prvé keltské mince, vikingské a anglosaské mincové cykly, skúšobné kamene a vzory mincí, kráľovské pokladnica a pokladničné kupóny, mincovníctvo v období križiackych výprav, peniaze a úver na konci obdobia stredoveku			
4. P: Rozvoj obchodu a peňažníctva v období Stredoveku formovanie prvých papierových peňazí, nedostatok a prebytok bullionov, rozpočtové a peňažné dôsledky vlády Henryho VII., znehodnocovanie metalických peňazí a cenový vývoj, pôsobenie Greshamovho zákona, úžera, bullionizmus, formovanie bankovníctva v Anglicku			
5. P: Vznik a počiatočný rozvoj britského bankovníctva Formovanie bankových peňazí, vzťah bankových peňazí a mincovníctva, mincová reforma, zlatníckí bankári, kupónové peniaze, vznik Bank of England, národný dlh a finančná bublina, finančný vývoj v Škótsku			
6. P: Éra formovania moderného bankovníctva a peňažníctva v Británii - 1.časť vzťah metalických a papierových peňazí, vidiecke bankovníctvo, bullionisti a nezameniteľnosť britskej libry, účastinné banky, zlučovanie bánk, obmedzené ručenie bankových inštitúcií			
7. P: Éra formovania moderného bankovníctva a peňažníctva v Británii - 2.časť finančné inštitúcie pracujúcich vrstiev, diskontné domy a peňažné trhy, obchodné banky a zámorské investície, britský zlatý štandard a medzinárodný systém zlatého štandardu			
8. P: Peňažný vývoj v Británii v 20. storočí - 1. časť			

finančné aspekty 1. svetovej vojny, znovuzavedenie zlatého štandardu, politika „lacných“ peňazí, inflačný vývoj počas Keynesiánskeho obdobia
 9. P: Peňažný vývoj v Británii v 20. storočí - 2. časť
 prienik amerických bánk a formovanie euromenových trhov v Londýne, sekundárne bankové inštitúcie, monetaristický experiment, dohľad nad finančným systémom, strednodobá finančná stratégia vlády M.Thatcherovej, Británia a EMÚ
 10. P: Peňažný vývoj v Európe a Japonsku
 rozvoj holandských financií, prvé verejné banky, rozvoj francúzskeho bankovníctva, peňažný vývoj v Nemecku a Japonsku
 11. P: Prierez dejinami peňazí, peňažníctva a bankovníctva
 podstata a význam peňazí v jednotlivých historických etapách, význam úveru a úverových inštitúcií, regulácia peňažného obehu a ekonomický rozvoj, ponuka peňazí
 12. P: Zápočtová písomka
 13. P: Udeľovanie zápočtov

Odporúčaná literatúra:

Základná literatúra:

Mirdala, R.: Chapters from the World History of Money and Banking. Košice. Elfa, 2008. 333 p.

Odporúčaná literatúra:

Iša, J. - Lisý, J.: Peniaze v ekonomickej teórii. Bratislava. Ekonóm, 2004. 280 s.

Dufala, V.: Z histórie európskeho bankovníctva. Košice. Východoslovenské tlačiarne, 1997. 177 s.

Faltus, J.T.: Dejiny peňazí. Bratislava. Ekonóm, 1994. 192 s.

WEATHERFORD, J., 1998. The History of Money. New York. Three Rivers Press. 304 p.

FERGUSON, N., 2009. The Ascent of Money: A Financial History of the World. London. Penguin Books. 448 p.

www pages:

<http://worldcoingallery.com/><http://www.worldpapermoney.org/>**Odporúčané voliteľné súčasti programu:**

Ako alternatívnu cestu k záverečnému testu využijeme prístup, keď študent, na základe nadobudnutých teoretických a empirických poznatkov, prezentuje základnú kostru prípadovej štúdie zameranej na riešenie konkrétneho problému zo širšieho okruhu vopred stanovených tematických oblastí.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský**Poznámky:****Hodnotenie predmetov:**

Celkový počet hodnotených študentov: 499

	A	B	C	D	E	FX
	5%	17%	35%	26%	15%	2%

Zabezpečuje:

prof. Ing. Rajmund Mirdala, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2022**Schválil:** osoba/osoby zodpovedné za študijný program